

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. De 2. petitione cui avaritia opponitur. Adveniat regnum tuum. Qui
terrena nimis desiderat, timet potius quàm revera desideret, ne adveniat
regnum Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Ostet 13. Omnia idecirco moveat. Iuxta pacua sua adim-
pletis sunt & saturatis sunt, & levaverunt cor suum
& oblitis sunt mei. Id est, cum ego pauperem eos,
cum eis bene facerem, non Pastorem aut Bene-
factorem respexerunt, sed pacua, sed sua bona
& dona quae magis dilexerunt quam donantem,
& suis naturalibus donis & bonis sic repleti & sa-
turati sunt, ut nihil aliud praeter se commen-
dandos & celebrandos cogitarint. Frustra infla-
tus sensu carnis sue, & non tenens caput ex quo co-
tum corpus. Vide locum Apostoli & compungere
quod non modò in indifferentibus & ob-
viiis quibusque objectis se superbus respiciat &
respiciendum velit magis quam Deum, sed in
sanctoribus illis observantius & pus exercitatio-
nibus, quales sunt Oratio, Eleemosyna, & Je-
junia; tum ubi maximè Deus esset spectandus,
minus lape attenditur, & ubi animus magis
esset deprimendus, tum magis exaltatur.

Unde in antecedenti & consequenti sermo-
nis textu Dominus, Nesciat, inquit, finistra tua
quid faciat dexter tua. Cum oraveris, intra in
cubiculum tuum, & clauso sis ora Patrem tuum
in abscondito. Cum jejunas, unge caput tuum, &
faciem tuam lava, ne videaris hominibus jeju-
nans, sed Patri tuo. Quasi diceret, unum Deum
cura cui placeas, & humanam illam compla-
centiam quae se se contraria gerit prouersus abiicias.

Non quasi hominibus placentes, sed Deo qui prebat. 1. Thess. 1.
corda nostra.

Neque id tantum initio operis præcavendum,
sed in medio & extremo fine, nam ut ait sanctus
Gregorius, Opera nostra, tribus modis antiquis
hosti insequitur, ut videlicet hoc quod rectum co-
ram hominibus agitur, in interno iudicio conspe-
ctu vicietur. Aliquando namque intentionem pol-
luit; aliquando in ipsa actione se quasi in itinere
opponit, ut cum per propositum mentis se curior
quisque egreditur, subiuncto latenter virtus quasi
ex insiliu perimitur. Aliquando vero nec inten-
tionem viciat, nec in itinere supplantat, sed opus
bonum in fine illaqueat, quanidque vel a domo
cordu, vel ab itinere operu longius recessisse se si-
mul ac tanti ad decipiendum bona actionu terminum
astutius expectat.

Certe quando abeant cætera que tam mul-
ta sunt ad coercendam superbiam, ista considere-
ratio plurimum valere debet, quod sic imperat
& everrat illud primunt omnium nobis a Christo
propositum quod desideremus, quod petamus
quod imperemus; sique fiat ut nihil proficit
oratio, & forte id ibi possit obici quod Aposto-
lis: Usque modò non petisti quidquam in nomine
Domini. NE nomini meo ascribarur victoria. Ha-
beto illud Joab frequens & familiare, ac vide
in 2. parte Dominicam s. post Pascha.

FERIA TERTIA.

DE SECUNDA PETITIONE ORATIONIS DOMINICÆ CUI AVARITIA Q.P. PONITUR.

Adveniat Regnum tuum. Matth. 6.

VERITAS PRACTICA

Qui terrena nimis desiderat, timet potius quam
revera desideret, ut adveniat regnum Dei.

SE N S V S E S T, Non tantum de desiderio re-
rum habendarum, sed vel maximè de affectu
rei habita & possest qui quantum est. Vehemen-
tior, tanquam timere facit quam oportere ad-
veniendum illius regni quod petandum proponitur.
R A T I O E S T, Quia quisquis ex deprava-
tione affectus valde timet mortem, timet potius
ne adveniat Regnum Dei, quam revera illud
desideret.

Sed qui terrena nimis desiderat, aut qui suum nimis
afficitur, valde timet mortem in depravatione
sui affectus.

Ergo & magis timet ne adveniat regnum Dei,
quam virè illud desideret; Quod quia valle
est inordinatum, cavendum quid vivum, un-
de est tanta inordinatio.

I P U N C T U M.

TRIPLEX hic regnum intelligi posset;
primum illud de quo dicitur, Regnum
Dei intra nos. Secundum de quo pas-
sum Scriptura; Dominus est regnum. &
R. 3. ipse

Luc. 17.
Ps. 21.

ipse dominabitur Gentium; Nempe ut ubique regnet pro sua voluntate & pro eo ac meretur. Tercium denique quod alia duo nos ducunt, est regnum cœlestis & æternum quo in Beatis tam perfectè regnat quam vult ipse regnare. Posside-

Matth. 25. tu paratum vobis regnum: Hoc est proprium regnum quod petimus, ut adveniat. Nempe ut eo aliquando perveniamus cum ipsis placuerit: vel in-

Tit. 2. dicamus nos jam esse paratos, nos nihil in ter-

tis remorari, nos unum Cœlum & cœlestia co-

gitare & concupiscere. Expectantes beatam spem

& advenientem gloriae magni Dei & salvatoris no-

stri IESV Christi. Sic enim ipse nos semper esse

paratos voluit, velut servos expectantes Domini-

nun, quacunque hora veniret aut vocaret. Et hoc

gratissimum servi est, inquit sanctus Chrysostomus, Neque in harere presentibus, neque magnum

aliquid qua videntur putare; sed ad Patrem semper

urgere, semperque in futura gestire: quod certe de

optima oritur conscientia, & mente terrenu omnibus exuta.

Quæ postrema sancti Doctoris verba sunt val-

dè notanda? sicut enim facile est nihil desideran-

ti vel inordinatè amanti in terris, desiderare

quæ sum sunt; sic valde difficile & raro est,

ut, qui terrena nimis amat, velit cœlestia. Au-

que hinc est quod huic petitioni directè opponi-

tur illud vitium, quod avaritia seu nimis & in-

ordinatus terrenorum affectus dicitur. Nam ut

Serm. 196. ait S. Augustinus: Non solum avarus est qui rapie

de Temp. aliena, sed etiam qui cupidè seruat sua; Sive ergo

plura desideret, sive sua nimis amet, si certè ti-

met porius ne adveniat illud regnum Dei: quam

verè illud desideret, quod cum sit tam alienum

ab ea mente quam conformare debemus secun-

dæ huic petitioni, profectò hinc patebit luculen-

tè, quam si d. mno. us ille terrenorum affectus.

Ut autem liqueat manifestius quod asseritur,

Ref. midas potius, quam desiderari regnum cœ-

lestis, ab Auro aut à quovis qui terrenis inordi-

natus afficitur, sic procedit ratio: Qui ex deprava-

tione affectus nimis timet mortem, timet

porius quam desideret illud regnum. Nam cum

morti necessario subeundæ conjunctum sit illud

regnum, neque aliter evenire possit: tale regnum

quam per mortem & per iacturam rei quam ni-

mis amat: certè qui nimis timet mortem ex illo

pravo affectu, timet simul & illud regnum. Si

naturalis tantum esset amor vite ex quo time-

ret mortem, dici forte posset non timeri prope-

re regni illius adventum nisi ex quadam con-

comitantia & consecutione quæ non esset vicio-

sa: sed quando timor est ex depravato rei terrenaffectu, timor ille mortis includit simul quodammodo timorem regni, quia quandam habet repugnantiam cum illo regno, peribit illa res quæ amat, si adveniat regnum: & quia non vult sibi rem talem perire, idcirco non vult etiam tale regnum & talem vivendi statum in quo se amata privetur.

Et nescierunt Sacra menta Dei, ait Sapiens, Sap. 2.

neque mercedem speraverunt Iustitiae, nec judi-

caverunt honorem animalium sanctorum, Id est,

non cogitaverunt, non expenderunt quale illud

regnum cœlorum, quali honore & gaudio beati-

mentarentur animæ sanctæ: qui depravatis sunt

affectibus, haec non cogitant, haec non curant,

haec negligunt quodammodo præ suis amori-

bus, & malent privari cœlestibus, ne terrenis

privarentur. Everterunt sensum suum, & decli-

narunt oculos suos, ut non viderent cœlum ne-

que recordarentur iudiciorum iustorum. Ne sic de

alii hæc cogites, quin ubi bouam eorum par-

tem applies.

II. PUNCTUM.

SED qui terrena nimis desiderat, aut qui suæ

nimis afficitur, valde timet mortem ex deprava-

tione sui affectus, Id est, præter naturale

quem habete posset timorem mortis ex natura-

li affectu vite; si timet mortem ex illo depravato affectu, ut licet eam naturaliter ex amore

vite non timeat, timeret tamen ex amore

rei quam inordinatè amat. Nam hæc est inordi-

natus affectus pœna, ut quantum quis inordinatè ama-

bit, tantū timeat illo privari; & quia

mors est privatio rei illius amatae, idcirco si

Ecclesi. 40. gulariter hoc respectu mors ab eo timetur: O

*mors quam amara est memoria tua homini paci-
habenti in substance sui! Aptè hic enim quod*

supra sanctus Augustinus: Arctius adepta quam

concupita constringunt: aliud est nolle incorporare

qua disunt, aliud jam incorporata diuellare No-

tanda cerè verba quibus & conformia sunt qua

in libro Job referuntur, Divitias quas devora-

vit, evomet: & de ventre illius extrahet eas

Deus. Id est; quantus est dolor corporis quan-

do per vim & violentiam extrahuntur de ventre

qua sumpta sunt alimenta: sic planè dolet ani-

mus, sic horret, sic formidat quando quod sibi

incorporavit, extrahendum est ab invito & re- Iud. 18.

nitente. Deus meos quos mihi feci, tulisti; & discisti

quid mihi est: Expende singula & contemisce,

III. Punc-

III. PUNCTUM

Qui terrena igitur nimis desiderat, timet potius quam revera desideret ut adveniat regnum Dei. Timet enim privationem rei desideratae vel possedit, quae cum repugnet regno cœlorum possidendi, timet simul ne adveniat illud regnum; & vel omitenda est haec secunda peritio, vel fallacia committenda, vel certe depravatus affectus corrigendus. Emundate manus peccatores: & purificate corda, duplices animo:

Hinc opportunè in consequenti sermonis te-
xu Dominus, Nolite, inquit, Thesaurizare vobis
thesauros in terra, ubi arugo, & tinea demolitur,
& ubi fures effodiunt & furantur. Thesaurizate
autem vobis thesauros in celo, ubi nec arugo nec
tinea demolitur, & ubi fures nec effodiunt nec fu-
rantur. Vbi enim est thesaurus tuus, ibi est & cor
tuum.

Expende singula ex quibus varia purificandi
affectus à terrenis motiva & media desumunt
sancti Patres. Unus modò sufficiat sanctus Au-
gustinus, Non est, inquit, cor mundum, quod in
terra voluntatur, sed deficit enim quod in inferiori mi-
scetur natura. Et alibi, Frumentum tuum times
ponere in terra, & cor tuum perdere in terra? Leva-

cor tuum in celum ne patres faciat in terra.

Atque in eundem sensum explicat illum Psalmi
sexagesimi secundi versiculum: Introibunt in in-
feriora terra & tradentur in manus gladij. Rer-
sumque in aliud Psalmum, ut ostendat quanto
sint in periculo qui terrena sapiunt, illud afferat
ex Genesi d'rum serpenti, Terram comedes cum
di diebus vita tua. Et subdit: Vbi dictum est Dra-
coni, terram manducabis, dictum est pravaricato-
ri, terra es, & in terram ibis. Cibus serpenti esse
non vis, noli esse terra. Corpus quod garis terra est,
sed tu noli esse terra: si non sapis terrena, non es
terra, si non es terra, non manducari à serpente
cui cibus datum est terra.

In Ps. 103.

Quomodo denique talis corrugendus affec-
tus, audi eundem admonentem: si ista terrena
diligitis, ut subjecta diligite, ut famulanta dilige-
tate, ut munera Amici, ut beneficia Domini, ut
arrham Sponsi.

Alioquin verè quod Propheta dixit, Amantis If. 44.
sima eorum non proderunt eū. Imò & multum no-
cebunt: Cor exercitatum avaritia habentes, ma-
ledictionis filii, derelinquentes rectam viam, erra-
verunt.

Vide in 2. parte, Feria 4. Cinerum.

FERIA QVARTA.

DE TERTIA PETITIONE ORATIONIS
DOMINICÆ. ET DE IRA QUA EST
ILLI OPPOSITA.

Fiat Voluntas tua, sicut in celo & in terra. Matth. 6.

VERITAS PRACTICA.

Nihil iracundi minus volunt, quam quod ma-
gis patet Deum velle.

RATIO EST, Quia nihil iracundi minus vo-
lunt: quam quod sentiunt sine remedio malum.
Sed nihil magis patet Deum velle quam quod est si-
ne remedio malum.

Ego nihil iracundi minus volunt: quam quod
magis patet Deum velle: unde manifeste pate-
bis quam sit ira opposita huic tertia petitioni, &
quam proprieatatem diligenter sit reprimenda ne no-
bis orantibus contradicamus.

I. PUNCTUM.

TRIA hæc opè simul conveniente considera-
tione digna. Primum est petitionis hujus
cum praecedenti coanectio; quid enim ap-

tius ad regnum cœlestis promerendum quam si
fia: Dei voluntas? Nam qui fecerit voluntatem Matth. 7.
Patris mei qui in celo est, ait Dominus, ipse in-
trabit in regnum celorum.

Secundum est ipsa in se considerata petitio,
quid justius quam ut à nobis divina fiat volun-
tas? Nam præterquam quod est regula nostre
voluntatis, nonne servorum & filiorum est Do-
mini seu Patris sui voluntaret adimplere? Om-
nia quæcumque præcepit Dominus noster rex, li- 2. Reg. 15.
benter exequamur servi sui. OMNIA quæcumque
præcepisti mihi, faciam, pater. Sic servi loquuntur
Domino, sic filius Patri.

Tobias 5.

Tertium denique est, præscriptus ille modus
facienda intera Dei voluntatis, Sicut in celo
fit. Cur enim minus à nobis fieret quam à Bea-
tus? An quia liber sumus qua libertate possumus
illius contradicere? Absit ut libertatem sic demes in Gal. 5.
occasio-